

Příloha 7: Stanovení OZP a výsledky stanovení pro laboratoř 214

IDENTIFIKACE OZP V PROSTŘEDÍ A V PRACOVNÍM MATERIÁLU

Preventivní konzervace.

Jedním z důležitých preventivních kroků konzervace je eliminace všech věcí s obsahem optických zjasňovacích prostředků - OZP z každého prostředí, do kterého se mají následně umístit předměty kulturního dědictví z organických materiálů.

Ochrana předmětů kulturního dědictví vyžaduje, aby nedošlo ke kontaminaci fluorescenční látkou z prostředí, kam mají přijít uložit, kde se budou dokumentovat, kde se s nimi bude pracovat, kde a na čem budou vystavovány nebo v čem budou přepravovány. Znamená to také aby OZP nebyly na předmět přeneseny z pomocných pracovních materiálů nebo vneseny s konzervačními prostředky.

Přítomnost OZP je nevhodná v prostředí ve kterém má probíhat průzkum předmětů. Výskyt fluorescence může průzkum znemožňovat nebo jeho výsledky zkreslovat.

Je třeba tyto látky, identifikovat včas pomocí UV lampy a odstranit jejich nositele předem z každého prostředí, kam se mají umisťovat exponáty.

Postup je vstupním úkonem, před každým započatím práce. Identifikace OZP se provádí u každého pracovního nebo pomocného předmětu a materiálu, který jsme ještě nekontrovali.

OZP

OZP jsou fluorescenčními barvivy, která se používají pro optické bělení textilních i netextilních materiálů. V denním světle fluorescenční látka absorbuje elektromagnetické záření v UV oblasti a následně vyzáří kvantum světla např. v modrofialové oblasti. Jejich fluorescence je snadno identifikovatelná v UV světle.

Nestálostí těchto prostředků dochází k jejich migraci do okolí, zejména ve vodném prostředí. Nejpoužívanější OZP jsou látky na bázi derivátů stilbenu .

Pomůcky:

UV lampa

Pracovní postup

Laboratoř (nebo jiný příslušný prostor: úložný, dokumentační, pracovní, prezentační, přepravní) nejdříve zcela zatemníme.

Rozsvítíme UV lampu.

V jejím světle sledujeme vše co je v laboratoři (nebo jiném prostoru) běžně umístěné, tzn. jednotlivé pracovní plochy, pracovní pomůcky, pracovní materiály

V UV světle sledujeme vše, co máme pro ten den nachystané (materiál: pomocný, pracovní, konzervátorský, restaurátorský). Nezapomeneme na osobní věci.

Z daného prostoru vyřadíme vše, u čeho UV světlo vyvolalo fluorescenci.

Vyřazené věci uložíme mimo daný pracovní prostor: do skříně, do jiné místnosti.

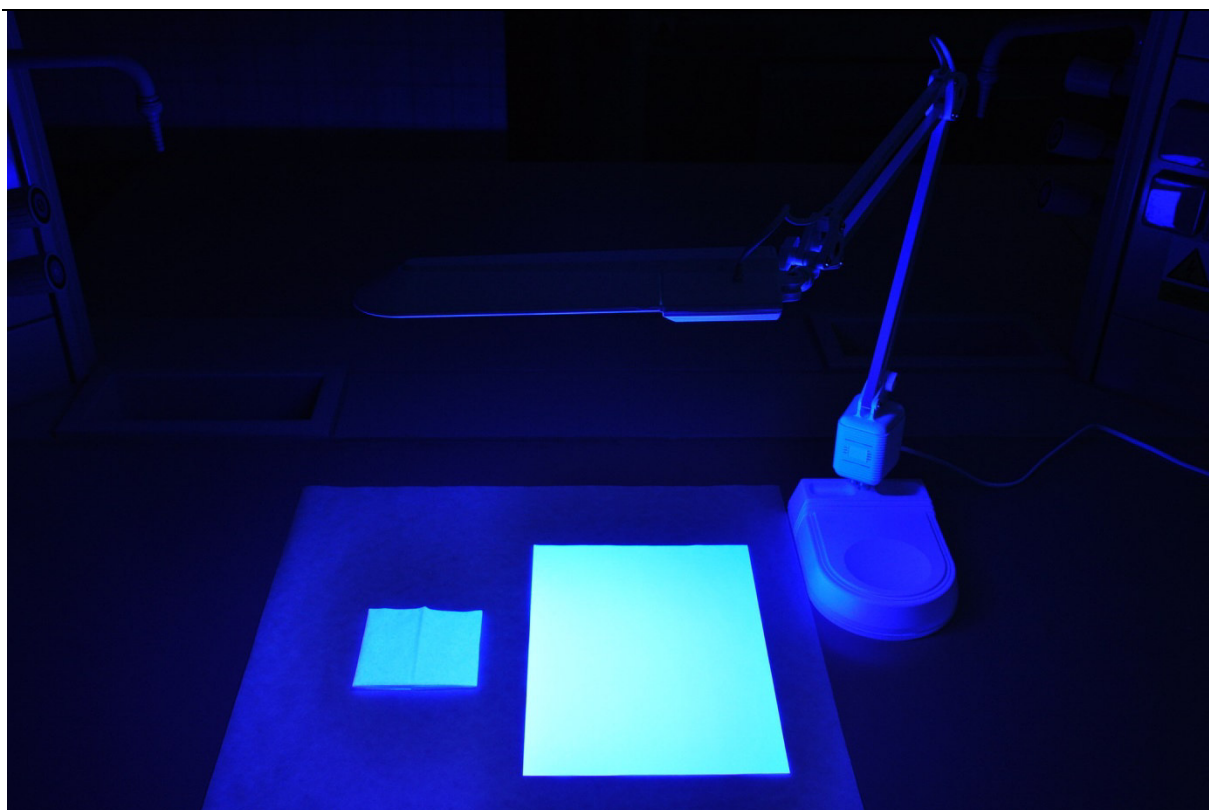
Vyřazené věci nahradíme takovými, které OZP neobsahují.

Prostor znovu osvětlíme a lampu vypneme.

Do dokumentace uvedeme, že před zahájením práce se v pracovním prostoru nevyskytovaly OZP.

Do prostoru můžeme nyní umístit předměty kulturního dědictví.

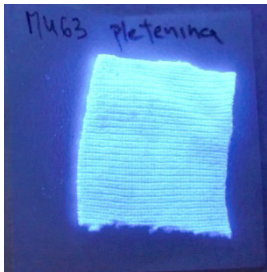
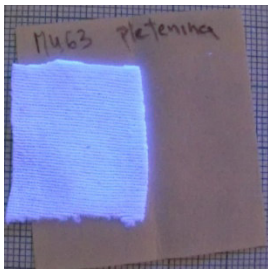
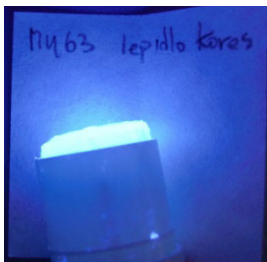
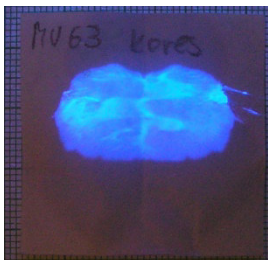
Způsob kontroly viz Obr 1

Obr.1 Ve tmě svítící UV lampa identifikuje fluorescenční barvivo obsažené v materiálech jednotlivých předmětů umístěných na filtračním papíru a pracovní ploše, které jsou bez OZP.

STANOVENÍ OPTICKÝCH ZJASŇOVACÍCH PROSTŘEDKŮ (dále jen OZP) NA PRACOVNÍ PLOŠE v laboratoři 214

OZP a stanovení stability

Popis	Reálný vzorek	Fotografie pod UV	Test stability OZP
kancelářský papír	je umístěn v originále		 Nestabilní
tkanina	je umístěn v originále		 stabilní
pletenina	je umístěn v originále		 stabilní
lepidlo kores	je umístěn v originále		 Nestabilní